

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๗๐๓/ ๕๖๒

กวด. 40
วันที่ 17 ก.พ. 69
เวลา 15.40

สลก. (eMail)

ส่ง : กวด.

รับที่ : ๕1949/68

17 ก.พ. 2568 เวลา 15.30 น.

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ. นนทบุรี ต. บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (AFAIPC) และการร่วมประกาศเริ่มเจรจา ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ ๓๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (ASEAN Framework Agreement for Intellectual Property Cooperation: AFAIPC) และการร่วมประกาศเริ่มเจรจา ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN Economic Ministers Retreat: AEM Retreat) ครั้งที่ ๓๑ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับ AFAIPC และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมประกาศเริ่มเจรจา หรือให้การรับรองเอกสารดังกล่าว ในการประชุม AEM Retreat ครั้งที่ ๓๑ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) กำหนดให้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยที่ร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับ AFAIPC และการร่วมประกาศเริ่มเจรจา เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงเห็นควรพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อนดำเนินการต่อไป

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนมีกำหนดรับรองเอกสารแนวทางการเจรจากระดับ AFAIPC และประกาศเริ่มเจรจา ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN Economic Ministers Retreat: AEM Retreat) ครั้งที่ ๓๑ ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๒๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ รัฐยะโฮร์ มาเลเซีย

๓. สารสำคัญ

๓.๑ เรื่องเดิม

ประเทศสมาชิกอาเซียน โดยคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน (ASEAN Working Group on Intellectual Property Cooperation: AWGIPC) ได้เห็นชอบให้ยกระดับกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (ASEAN Framework Agreement for Intellectual Property Cooperation: AFAIPC) ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามร่วมกันเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งการยกระดับ AFAIPC นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ

/สมาชิกอาเซียน ...

สมาชิกอาเซียน และรองรับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสภาพเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยสำนักงานเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat: ASEC) ได้จัดทำร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับ AFAIPC (Guiding Principles for Negotiating the Upgraded AFAIPC) เพื่อสร้างพื้นฐานความเข้าใจร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนถึงแนวทางการเจรจา และมีกำหนดประกาศเริ่มเจรจา ในการประชุม AEM Retreat ครั้งที่ ๓๑

๓.๒ ร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับ AFAIPC

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๒.๑ บทนำ AFAIPC เป็นกรอบความตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการลงนามร่วมกันครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน แม้ยังไม่มีผลบังคับใช้อย่างสมบูรณ์ แต่ AFAIPC ได้ช่วยส่งเสริมการจัดการการค้า และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี การค้า และการลงทุน ด้วยปัจจัยใหม่ๆ เช่น เศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจสีเขียวและสีน้ำเงิน และเทคโนโลยีเกิดใหม่ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุง AFAIPC ให้ทันสมัยเพื่อรองรับการเติบโตและความยั่งยืนของอาเซียน

๓.๒.๒ วัตถุประสงค์ AFAIPC ฉบับปรับปรุงมุ่งหมายในการเสริมสร้างกรอบการกำกับดูแลด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน ส่งเสริมการบูรณาการด้านทรัพย์สินทางปัญญาในระดับภูมิภาค เพิ่มมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจ และขับเคลื่อนความยืดหยุ่น ความยั่งยืน และความครอบคลุมในอาเซียน

๓.๒.๓ หลักการ AFAIPC ฉบับปรับปรุงจะยึดหลักผลประโยชน์ร่วมกัน คำนึงถึงระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันของประเทศสมาชิกอาเซียน และความสอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญา สนับสนุนความตกลงทางเศรษฐกิจอื่นๆ ของอาเซียน จัดให้มีโครงการพัฒนาขีดความสามารถเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามพันธกรณีของความตกลงฯ และมีผลผูกพันทางกฎหมาย

๓.๒.๔ กระบวนการเจรจา AWGIPC โดยการสนับสนุนจาก ASEC จะดำเนินการเจรจากระดับ AFAIPC ในระหว่างการประชุม AWGIPC และอาจกำหนดให้มีการเจรจาเพิ่มเติม หากจำเป็น

๓.๒.๕ ระยะเวลา AWGIPC จะเริ่มการเจรจา หลังจากการประชุม AEM Retreat ครั้งที่ ๓๑ ประกาศเริ่มการเจรจา โดยมีเป้าหมายเจรจาสาระสำคัญของความตกลงให้เสร็จสิ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓.๓ การประกาศเริ่มเจรจากระดับ AFAIPC

ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจ (Senior Economic Officials Meeting: SEOM) ครั้งที่ ๑/๕๖ เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๔ มกราคม ๒๕๖๘ ณ เมืองกุชิง มาเลเซีย ได้มีมติเสนอให้มีการประกาศเริ่มเจรจากระดับ AFAIPC ในการประชุม AEM Retreat ครั้งที่ ๓๑ ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ ๒๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ รัฐยะโฮร์ มาเลเซีย โดยในการประชุมดังกล่าว รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งรวมถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายของไทย จะประกาศเริ่มเจรจากระดับ AFAIPC

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว ขอเรียนความเห็นไว้ว่า ร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับ AFAIPC ถือเป็นกรอบสำคัญที่กำหนดแนวทางสำหรับการเจรจา เพื่อช่วยให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถดำเนินการเจรจาได้อย่างมีทิศทาง และบรรลุความตกลงที่เป็นประโยชน์ร่วมกันสำหรับทุกฝ่าย ทั้งนี้ การประกาศเริ่มการเจรจายังสะท้อนถึงเจตนารมณ์ร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนในการเสริมสร้าง

/การบูรณาการ ...

การบูรณาการด้านทรัพย์สินทางปัญญาในระดับภูมิภาค เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี และเพิ่มโอกาสในการค้าและการลงทุนในอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้สอบถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อเอกสารแนวทางการยกระดับ AFAIPC และการร่วมประกาศเริ่มการเจรจากระดับ AFAIPC ในการประชุม AEM Retreat ครั้งที่ ๓๑ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสรุปได้ ดังนี้

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็น ดังนี้

(๑) ประเด็นสาระสำคัญและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระสำคัญและถ้อยคำโดยรวมของเอกสารแนวทางฯ หากกรมทรัพย์สินทางปัญญาในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

(๒) ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

เอกสารแนวทางการเจรจา มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ หลักการ กระบวนการเจรจา และระยะเวลา เพื่อเป็นแนวทางในการเจรจากระดับ AFAIPC ร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนให้มีความชัดเจน โดยไม่มีรูปแบบหรือถ้อยคำที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่มีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ

อย่างไรก็ดี โดยที่เอกสารแนวทางดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงพาณิชย์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จึงควรเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และเห็นควรนำเรียนการร่วมประกาศเริ่มการเจรจากระดับ AFAIPC ของไทยไปในคราวเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อ ๕ ของเอกสารดังกล่าว

๕.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่า เอกสารแนวทางการเจรจา มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวทางการเจรจาเพื่อยกระดับ AFAIPC โดยมีได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐบาลในด้านเศรษฐกิจและการค้าของประเทศ ซึ่งรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนจะร่วมกันประกาศเริ่มเจรจา จึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการดำเนินการต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓)

๖. ข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Guiding Principles for Negotiating the Upgraded AFAIPC) ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าว ที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

/๖.๒ ให้รัฐมนตรี ...

๖.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ร่วมประกาศ
เริ่มเจรจากระดับ AFAIPC หรือให้การรับรองร่างเอกสารแนวทางการเจรจา ในการประชุม AEM Retreat
ครั้งที่ ๓๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย นริพทะพันธุ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (AFAIPC) และการร่วมประกาศเริ่มการเจรจา ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ ๓๑

๑. ร่างเอกสารแนวทางการเจรจากระดับกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Guiding Principles for Negotiating the Upgraded AFAIPC) พร้อมร่างคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๔/๑๒๐ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๓. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๓๘ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘